

" Д.Төленов атындағы орта мектеп "
коммуналдық мемлекеттік мекемесі бойынша
Мектепке психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаттары туралы

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 26 тамызда № 29288 болып тіркелген, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің міндетін атқарушы 2022 жылғы 25 тамыздағы №377 бұйрығының қосымшасы негізінде **БҮЙЫРАМЫН:**

1. Мектепшілік психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаттары назарға алынсын;
2. Психологиялық қолдау көрсету жұмыстары жылдық жоспарға сай жүзеге асырылсын;
3. Психологиялық қызмет мамандарының құрамы №1 қосымшаға сәйкес бекітілсін;
4. Психологиялық қызмет мамандарының лауазымдық міндеттері №2 қосымшаға сәйкес бекітілсін;
5. Қажетіне қарай психологиялық қызметтің отырысы жылына өткізілсін;
6. Осы бұйрықтың орындалуын өзіме қалдырамын;

НЕГІЗДЕМЕ: ҚР оқу ағарту министрлігінің 25.08.2022 ж №377 бұйрығы.

Мектеп директоры

Т.Идркенова

Дайындаған: А.Салихова

Психологиялық қызмет мамандарының құрамы

Т.Идркенова - мектеп директоры
Г.Ожаева- директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары
Н.Балтабаева - директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
А.Салихова, А.Наурызова – педагог-психологтар
М.Тулешова – әлеуметтік педагог

Психологиялық қызмет мамандарының лауазымдық міндеттері

Психологиялық қызмет жұмысындағы орта білім беру ұйымының басшысы:

- 1) психологиялық қызметтің жұмысы туралы бұйрық шығарады және білім алушылар мен тәрбиеленушілерді психологиялық-педагогикалық, әлеуметтік сүйемелдеудің оқу жылына арналған жұмыс жоспарын бекітеді;
- 2) психологиялық қызметтің құрамына кіретін мамандардың құрамын және лауазымдық міндеттерін бекітеді;
- 3) психологиялық қызметтің құрамына кіретін мамандардың біліктілігін арттыру үшін жағдайларды қамтамасыз етеді;
- 4) психологиялық қызмет жұмысының және психологиялық қызметтің құрамына кіретін мамандардың жұмысы туралы талдамалық есепті тыңдайды және бекітеді;
- 5) тәрбиелеу және дамыту мәселелерінде білім алушылар мен тәрбиеленушілерді, ата-аналарды және өзге де заңды өкілдерді психологиялық-педагогикалық, әлеуметтік сүйемелдеуді қамтамасыз етеді.
- 6) Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау немесе психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың ұсынымы негізінде білім беру ұйымының басшысы психологиялық-педагогикалық, әлеуметтік сүйемелдеуге мұқтаж білім алушылар мен тәрбиеленушілердің тізімін, жеке оқу жоспарларын, мамандардың жеке даму бағдарламалары, жеке/бейімделген оқу бағдарламаларын қамтитын, ерекше

білім беру қажеттіліктері бар адамдарды (балаларды) психологиялық-педагогикалық сүйемелдеудің жеке бағдарламаларын бекітеді.

Орта білім беру ұйымы басшысының орынбасары, психологиялық қызмет жұмысында:

- 1) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік сүйемелдеу бойынша психологиялық қызметтің жұмысын ұйымдастырады, білім беру процесінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу уақыты мен орнын айқындайды;
- 2) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді сүйемелдеу нәтижелеріне, әлеуметтендіру, дамыту серпіні мен оқу жетістіктерінің тиімділігіне мониторинг жүргізеді;
- 3) психологиялық қызметтің мүдделі мемлекеттік органдармен және ұйымдармен, қоғамдық және құқық қорғау органдарының өкілдерімен, ата-аналар қауымдастығының, қамқоршылық кеңестің өкілдерімен өзара іс-қимылын үйлестіреді.

Психологиялық қызмет жұмысындағы педагог-психолог:

1) оқу жылына арналған жұмыс жоспарына және оқу жылының басында ата-аналар жиналысының хаттамасымен ресімделген ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің келісіміне сәйкес білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жай-күйіне психологиялық-педагогикалық диагностика жүргізеді;

2) бақылаулар, тереңдетілген зерттеулер, ата-аналардан немесе өзге де заңды өкілдерден алынған мәліметтер, психологиялық қызмет және психологиялық-медициналық-педагогикалық консультация мамандарының қорытындылары мен ұсынымдарын зерделеу негізінде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтайды және бағалайды;

3) орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс жасау қағидаларының 14-тармағының 3 тармақшасына сәйкес мінез-құлық және эмоционалдық проблемалар, деструктивті мінез-құлық түрлері, отбасындағы тәрбиенің және бала-ата-ана қатынастарының бұзылуы, ақпараттық ортаның теріс әсерлерінен туындаған тәуекелдері кезінде ата-аналарды және білім беру ұйымының әкімшілігін хабардар етеді;

4) әкімшіліктің сұранысы және ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің келісімі негізінде білім алушы мен тәрбиеленушінің тұлғасына психологиялық зерттеу жүргізеді, баланың психоэмоциялық жағдайына баға береді және қажет болған жағдайда уақтылы психологиялық көмек көрсету мақсатында жеке-дамыту сабақтарын өткізеді;

5) білім беру процесіне қатысушылармен психологиялық-педагогикалық құзыреттілікті арттыру жөніндегі іс-шараларды өткізуге қатысады және білім алушылар мен тәрбиеленушілерді оқытудың, дамытудың және әлеуметтендірудің тиімді тәсілдерін, әдістері мен технологияларын енгізуге жәрдемдеседі;

6) білім алушылар мен тәрбиеленушілердің деструктивті мінез-құлқының туындауының профилактикасына қатысады және қажет болған жағдайда білім беру процесіне қатысушыларға тәрбие, оқыту, дамыту және әлеуметтендіру мәселелерінде көмек көрсету жөнінде ұсынымдар әзірлейді;

7) сұраныс бойынша сынып жетекшісімен бірлесіп психологиялық-педагогикалық сипаттамалар мен психологиялық зерттеулер материалдары бойынша қорытындылар жасайды;

8) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді оқыту, дамыту, тәрбиелеу және әлеуметтендіру мәселелері бойынша білім беру процесіне қатысушыларға консультациялық көмек көрсетеді.

9) ғылыми негізделген әдістемелер мен технологияларды пайдалана отырып, білім алушылармен және тәрбиеленушілермен диагностикалық, жеке консультациялық, дамытушылық жұмыстың нысандары мен әдістерін айқындайды;

10) білім алушылар мен тәрбиеленушілердің психологиялық жай-күйінің өзгеру серпініне мониторинг жүргізеді;

Психологиялық қызмет қызметіндегі әлеуметтік педагог:

1) жеке тұлғаның психологиялық-медициналық-педагогикалық ерекшеліктерін және оның шағын ортасын, әлеуметтік тұрмыс жағдайларын зерделейді, білім алушылардың, тәрбиеленушілердің мүдделері мен қажеттіліктерін, проблемаларын, жанжалды жағдайларын, мінез-құлқындағы бұзушылықтарды анықтайды және оларға әлеуметтік көмек пен қолдауды уақтылы көрсетеді;

2) Әлеуметтік-педагогикалық жұмыстың міндеттерін, нысандарын, әдістерін, білім алушы мен тәрбиеленушінің жеке және әлеуметтік проблемаларын шешу тәсілдерін айқындайды, білім алушылардың, тәрбиеленушілердің жеке басының құқықтары мен бостандықтарын іске асыруда әлеуметтік қорғау және әлеуметтік көмек бойынша шаралар қабылдайды;

3) білім алушылар, тәрбиеленушілер, отбасы және ұйым, әртүрлі әлеуметтік қызметтердің, ведомстволар мен әкімшілік органдардың мамандары арасында келістіруші болады;

4) білім алушылар, тәрбиеленушілер және мемлекеттік, қоғамдық ұйымдар мен әлеуметтік қызметтердің өкілдері арасындағы байланысты қамтамасыз

етеді;

5) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді оқытуды, тәрбиелеуді, әлеуметтендіруді ұйымдастыру мәселелері бойынша педагогтермен, ата-аналармен және өзге де заңды өкілдермен өзара іс-қимыл жасайды;

6) баланың отбасында және білім беру ұйымында құқықтарының сақталуын бақылауды жүзеге асырады.

«БЕКІТЕМІН»
Мектеп-гимназия директоры
Т. Ибраева

" Д.Төленов атындағы мектеп-гимназиясы "
**коммуналдық мемлекеттік мекемесі бойынша мектепке психологиялық
қызметтің жұмыс жоспары**

Р.с	Іс-шараның атауы	Мерзімі	Жауаптылар
1	Сыныптағы қолайлы психологиялық климат: оқушылар мен мұғалім қабылдаған жағымды эмоциялардың зарядының денсаулыққа жағымды әсері.	Үнемі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Педагог-психолог Әлеуметтік педагог Сынып жетекші
2	Құзыреттілікті арттыру үшін жағдай жасау ата –аналар мен білім алушыларды оқыту мен тәрбиелеу мәселелері.	Жыл бойы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Педагог-психолог Әлеуметтік педагог Сынып жетекші
3	«Сенім» қызметін жүргізу	Жыл бойы	Педагог-психологтар Сынып жетекші
4	«Тәуекел», «кәтер» топтарына жататын білім алушыларды анықтап жұмыс жүргізу (диагностика, коррекция, алдын алу)	Қажетіне қарай	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Педагог-психолог Әлеуметтік педагог
5	Жеке және топтық әлеуметтік, психологиялық-педагогикалық жұмыстар жүргізу (қыздар мен ұлдармен жұмыстар)	Үнемі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Педагог-психолог Әлеуметтік педагог
6	Зорлық-зомбылықтың алдын алу (физикалық, булингтік әрекеттер)	Үнемі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Педагог-психолог Әлеуметтік педагог
7	Интернет қауіпсіздігінің алдын алу, ресурстарды дұрыс пайдалану	Қажетіне қарай	Педагог-психолог Әлеуметтік педагог
7	Кибербуллинг: балалардың әлеуметтік желідегі қауіпсіздігін қамтамасыз ету	Қажетіне қарай	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Педагог-психолог Әлеуметтік педагог
8	Жыныстық тиіспеушіліктің алдын алу жұмыстары	Үнемі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Педагог-психолог

			Әлеуметтік педагог
9	Құқықбұзушылықтың алдын алу жұмыстары	Жыл бойы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Педагог-психолог Әлеуметтік педагог
11	Аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу	Жыл бойы	Педагог-психолог Әлеуметтік педагог
12	Дини экстремизм және терроризмге бағытталған алдын алу іс шаралар	Қажетіне қарай	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Әлеуметтік педагог
13	Ішкі істер бөлімімен жұмыс	Қажетіне қарай	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Әлеуметтік педагог
14	Ерекше білім беруді қажет ететін оқушылармен жұмыстар	Жыл бойы	Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары Әлеуметтік педагог Мектеп психологтары Педагог ассистент

Д.Төленов атындағы орта мектебінің педагог-психологтарының 2023-2024 жылы атқарған психологиялық қызмет жұмыстарының жылдық есебі

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 26 тамызда № 29288 болып тіркелген, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің міндетін атқарушы 2022 жылғы 25 тамыздағы №377 бұйрығының қосымшасы негізінде жылдық жоспар жасақталып, қызмет құрамы бекітіліп лауазымдық міндеттер бойынша жұмыстар атқарылды.

Оқу жылына арналған жұмыс жоспары таныстырылып және оқу жылының басында ата-аналар жиналысының хаттамасымен ресімделген ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің келісімі алынды. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жай-күйіне психологиялық-педагогикалық диагностика жүргізілді. (Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігінің 2020 жылғы 06 сәуірдегі №130 бұйрығы 2-қосымша Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы №68 бұйрығы бойынша)

Сынып жетекшілер мен педагогтар арасындағы қарым-қатынасты нығайту, жағымсыз көңіл-күйден арылу, өзін еркін сезінуге көмектесу. Ұжым арасындағы байланысты нығайта отырып, эмоцианолды жігер беру, бірін-бірі кеңірек танып білуге, көңіл күйлерін көтеру және тәжірибе алмасу мақсатында «Балалар үшін бірігейік», «Позитивті ойлау-бақытты және салауатты ойлаудың негізі» тақырыбында семинар-тренингтер өтті.

«Сенім қызметі» бойынша мектептегі білім алушыларға «Сенім жәшігі» мен «Сенім телефондары» ақпараттар беріліп, жұмыс жасалуда.

«Тәуекел», «қатер» топтарына жататын білім алушыларды анықтап, қажетіне қарай диагностикалық, коррекциялық, алдын алу жұмыстары жүргізілуде. Маманға бағытталған білім алушы болған жоқ.

Сынып жетекші және ДТДЖО мен бірлесе отырып ата-аналардың көңіл-күйін көтере отырып, ата-ана мен бала арасындағы қарым-қатынасты нығайту арқылы бала тәрбиесінің маңыздылығын арттыру, балалық шақты қорғау, оң тәрбие мәселелеріне баса назар аудару және буллинг, кибербуллинг туралы түсінік беріп оның алдын алу мақсатында «Отбасы махаббаты неде?», «Жасөспірім бойындағы қиын мінез-құлықтың белгілері» тақырыптарында 4,5,6,8 сынып ата-аналарына арналған тренингтер өтті.

2023 жылдың қазан айында Д.Төленов атындағы орта мектептің 7-11 сынып мектеп қыз балаларына зиянды әдеттерден аулақ болу мақсатында бірлескен жұмыс аудандық аурухана акушер гинекологі Ш.Қалиасқарқызы жеке бас гигиенасы, ерте жүктілік тақырыбында кеңестер берді.

Мектеп психологтары А.Салихова мен А.Наурызова қыз балаларға «Кибербуллингтен сақтану», «Ертежүктіліктің алдын алу», «Вейп дегеніміз не және одан сақтану жолдары» жөнінде түсінік жүргізілді. «Қыз бала ұлттың болашағы» тақырыбында кездесу өткізіліп, видеороликтер көрсетіліп, «Өзін-өзі қорғаудың 8 тәсілі» жаднама кеңес етіліп, сұхбат жүргізілді. ДТДЖО Әйгерім Махамбетқызы тәртіп, тазалық, қазақ қызына тән көркем мінезге байланысты кеңестер айтып, сауалнама қорытындысын таныстырды.

Мектеп 7-11 сынып ұлдарымен төрайымы С.Темірғалиев және ұлдар төрайымы Меңдібаев Айболат пен бірлескен жиналыс өтті. 7-11 сынып мектеп ұлдарының тәртібін қадағалау, зиянды әдеттерден аулақ болу мақсатында ұлдар жиналысы өтіліп кеңестер айтылды.

8-17 қараша аралығында 5-10 сынып білім алушылары аралығында білім алушыларға қауіпсіз орта туралы ақпараттандыру, зорлық-зомбылық, кибербулинг, буллингтің алдын алу мақсатында сынып жетекші мен ДТДЖО бірлескен «Қатыгездік және зорлық – зомбылықсыз балалық шақ» Республикалық акциясы бойынша «Зорлық-зомбылықсыз балалық шақ» тақырыбында тренинг сабақтар өткізілді. Сабақ басында мектеп психологі Салихова.А оқушыларға жағымды көңіл –күй орнатып, сынып ішінде жағымды ахуал орнатып, қарым-қатынасты нығайту мақсатында «Ерекше амандасу», «Ғайыптан тілек» сергіту тренингтері өткізілді. Білім алушылар үш топқа бөлініп «Буллинг дегеніміз не және

оның салдары», «Кибербуллинг дегеніміз не?», « Буллинг және кибербуллингтен қалай қорғануға болады?» тақырыптарында топтар болып талқылап, постер жасап, өз ойларын ашық жеткізіп, тақырып бойынша қорғады. Сынып оқушылары өте белсене қатысты. «Менің жеке шекарам» медитациялық жаттығуы жасалып, оқушыларға буллинг және кибербуллинг салдары және одан қорғану жолдары, «сенім жәшігі», «сенім телефоны» жөнінде айтылып, ақпараттар беріліп, түсінік жұмыстары жүргізілді. Сабақ соңында оқушыларға сауалнама мен «Зорлық-зомбылықсыз балалық шақ», «Буллингтен өзінді қалай қорғауға болады?» атты жадынамалары беріліп, түсіндірілді. Тренинг сабақ бойынша білім алушылар түсінгендерін айтып, кері байланыс орнатылды.

5-11 сынып оқушыларымен Құжық бұзушылықтың алдын алу қауіпсіз ортасын қамтамасыз ету мақсатында сынып жетекшілермен бірлесе отырып сауалнамалар өткізіліп қорытындысы бойынша келенсіз оқиға анықталмады және «Құжық бұзушылықтың алдын алу» психологиялық сабағы өтті.

Сынып жетекшілермен бірлескен 6 -сынып оқушыларымен кикілжіңнің алдын алып , жағымды қарым-қатынас орнтау мақсатында «Пікірталас жанжал емес» тренинг сабағы, жаттығулар өткізілді.

4 – сынып білім алушыларымен «Мен өзімді мактай аламын» тренинг сабағы өткізілді.

Мектеп бітіруші 11 сынып оқушыларын ҰБТ-ға және мамандық таңдауға педагогикалық-психологиялық бағытта сынып жетекшілермен бірлесе отырып «ҰБТ дегеніміз не және оның мен үшін маңыздылығы қандай?», «Кәсіптік бағдар: Кім болғым келеді?» тренингі, психологиялық сабақтар өткізілді. Сынып оқушыларымен кәсіпке бағдар бұрып, ішкі қобалжуды сейілтпiп, сенiмдiлiктi ояту, iшкi ойын шығарып, жiгерлендiру мақсатында болды.

8-9-10 сыныптарға кикiлжiңнiң алдын алып, өз-өзiн басқара алу мен позитивтi көңiл-күй орнату мақсатында «Ашу ыза билегенде не iстеу керек?», «Күйзелiстен қалай арылуға болады?» тақырыбында тренинг сабақтары өттi.

Бiлiм алушының буллинг туралы ойын анықтау мақсатында 5-11 сынып аралығында анонимдi сауалнама берiлiп, қорытындыланды.

Ерекше білім беруді қажет ететін оқушылар саны бесеу. Анықтама қорытындысы бойынша психологиялық көмек көрсетілмеген. Диагностикалық бағыты бойынша зейін, ойлау, логикалық есте сақтау, қабылдау деңгейін анықтау мақсатында ЕББҚ бар білім алушылардың танымдық процестері анықталды. Проективті әдістемелер оның ішінде «Менің отбасым», «Менің мектебім», «Кактус» әдістемелері жүргізілді. Білім алушылардың бақылау мақсатында сабақтарына катысып, оқушыларға психологиялық мінездеме жазылып, психологиялық қолдау отырысында таныстырылды.

Түзете- дамыту бағыты бойынша ЕББҚЕ оқушылармен қоғамға тарту мақсатында тренинг сабақтар өткізілуде. Танымдық қабілетін дамыту бағытында «Бәрі мен туралы» және Нейрогимнастикалық жаттығулар жүргізілді. Күтілетін нәтиже бойынша өзіндік мені қалыптасып, қызығушылығы анықталды.

Профилактика-психологиялық ағарту бағытында «Отбасы махаббаты неде?», үштік одақты нығайтып, қарым-қатынасты жақсарту, ата-аналарға қолдау білдіру мақсатында семинар тренинг өткізілді.

Консультация жүргізу бағытында ата-аналар мен мұғалімдерге баланың қызығушылығын арттыру және эмоционалдық көңіл күйінің бұзылуының алдын алу мақсатында жоспарға сай кеңестер беріліп, тренингтер өтті.

Ұйымдастыру әдістемелік бағыт бойынша мектеп бойынша ЕББҚЕ білім алушылар туралы мәліметтер жинақталып, диагнозы бойынша ата-аналардан келісім парағы алынды. Оқу әдістемелік құралдар мен дидактикалық материалдар қоры жинақталды. ЕББҚЕ білім алушылардың психологиялық даму каталары толтырылып, мектеп ішлік психологиялық қолдау отырысы өткізілді. ЕББҚЕ оқушыларға педагогикалық-психологиялық мінездемелер жазылды.